

Slovo na úvod

Dostáva sa Vám do rúk informačný list občianskeho združenia TREBIŠOV NAHLAS. Aj touto formou Vám združenie bude prinášať informácie o dianí v meste Trebišov, pričom pôjde o nový, nezávislý a občiansky pohľad. Informačný list bude obsahovať najmä také informácie, ktoré sú síce

verejné a nie sú tajné, ale z akýchkoľvek dôvodov má k nim verejnosť komplikovaný prístup, alebo verejnosti nie sú sprístupnené vôbec.

Vzhľadom na to, že množstvo uverejnených informácií je limitované rozsahom strán a tiež na to, že proces prípravy, výroby

a distribúcie trvá istý čas, odporúčame Vám pre získanie kompletných a aktuálnych informácií pozorne sledovať internetovú stránku www.trebisovnahlas.sk.

Na tejto stránke je Vám k dispozícii aj demokratické a necenzúrované diskusné fórum.

VÝZVA

Vyzývame občanov mesta Trebišov, ktorí sú proti umiestneniu tepelnej elektrárne v meste, k účasti na verejnom stretnutí, ktoré organizuje zástupca primátora JUDr. Ľubomír Cibere a ktoré sa uskutoční

dňa 21. januára 2008 o 18.00 hod.

v divadelnej sále Mestského kultúrneho strediska v Trebišove.

Príďte vyjadriť svoj nesúhlas s umiestnením tepelnej elektrárne v meste.

Nie je koniec všetkým dňom

Ministerstvo životného prostredia v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie odporúčilo výstavbu uhoľnej elektrárne v intraviláne mesta Trebišov. Stalo sa tak napriek jednoznačnému odporu verejnosti.

Toto záverečné stanovisko však nie je povolením na umiestnenie a výstavbu elektrárne, ale má pre povoliujúci orgán, v tomto prípade stavebný úrad v Trebišove, v územnom konaní len odporúčací charakter. Nič menej, ale ani nič viac.

Mesto je na ťahu. Len mesto ako samosprávny orgán je na svojom území najvyšším

orgánom. A to aj v územnom konaní. Len mesto rozhodne o tom, či dovoľí umiestnenie stavby na svojom území alebo nie. Žiadne ministerstvo v tejto veci nemá na rozhodovanie mesta dosah.

V súvislosti s elektrárnou mesto nie je spoločnosti ČES a.s. nič dlžné.

Reči o náhrade škody vo výške niekoľkonásobku rozpočtu mesta sú zastráňovaním, dezinformovaním a snád' aj šírením poplašnej správy. Takéto a podobné ťahy budú teraz častejšie.

Nedajme sa oklamať!

Ilustračné foto

Prečo? Načo? Pre koho?

Občianske združenie TREBIŠOV NAHLAS

Rok 2007 bol v živote mesta Trebišov občiansky významný, možno prelomový. Bol to rok, kedy sme si mnohí uvedomili, kde žijeme, ako žijeme, ako by sme chceli, no najmä nechceli žiť.

V prvej polovici roka bolo naše mesto vystavené obrovskému tlaku zvonku v snahe o presadenie projektu novej tepelnej elektrárne (ďalej len NEZ), ktorú by nám v meste chcela nainštalovať skupina ľudí, ktorým je osud viac ako 23 000 obyvateľov mesta a veľkej časti nášho okresu absolútne ľahostajný. Tento drzý zámer majiteľov pozemkov v areáli bývalého cukrovaru sa stretol v našom meste s nebyvalým, ba možno historickým odporom. Beh tých dní, týždňov a mesiacov bol skutočne dramatický a hektický.

Tieto časy boli skúškou nielen pre občanov mesta, ale aj pre ich volených zástupcov. Mnohí z nich mnoho rokov sedeli v laviciach, ktoré znamenajú nielen privilégiá, ale najmä zodpovednosť. Mnoho rokov sa im darilo doslova nepozorovane vládnuť tak, aby navonok pôsobili ako osobnosti, ako správni ľudia na správnom mieste. A ľudia im to verili. Stačilo byť s každým zadobre a ostatné už malo prísť samo.

Trebišovská jar a leto 2007 sa ale stali dobou, kedy bolo treba zaujať postoj, prejavíť svoj názor, počúvať, čo hovoria jeho voliči. Bolo treba ukázať celý svoj charakter. Mnohí z nich sa postavili na stranu drvivej väčšiny, niektorí jasne povedali, že ich reči a názory ľudí nezaujímajú, no a viacerí ostali lavírovať do poslednej chvíle, čakajúc, ako to dopadne. Všetci však boli nakoniec šťastní, že nemuseli

o nesúhlase proti NEZ verejne rokovať a hlasovať.

Mesto Trebišov nakoniec odoslalo na Ministerstvo životného prostredia záporné stanovisko, ale len málo ľudí vie, aký tlak zo strany občanov bolo treba vyvinúť na vedenie mesta, aby bolo stanovisko skutočne záporné a aby sa v ňom objavila aj veta o nesúhlase s navrhovaným umiestnením elektrárne.

Trebišovčania dokázali všetkým okolo, ale najmä sebe, že vedia bojovať za správnu vec, vedia bojovať proti drzosti a arogancii, vedia bojovať za svoje čisté a zdravé životné prostredie. Mnohí si istý čas vychutnávali opojný pocit víťazstva. Oslavy skončili a život mesta sa vrátil do svojich pôvodných koľají. Ľudia už nevstávajú a nelíhajú spať so slovami elektrární či NEZ.

Tí, čo sa aj naďalej zaujímajú o tento hrozný projekt, však vedia, že valec nezhrdzavel. On len chvíľu stojí, aby nabral novú paru, aby mohol valcovať ďalej a hlavne definitívne! Trpezlivo zháňa ďalšie súčiastky, ktoré mu pri prvom valcovaní chýbali. Ba zdá sa, že vymenil celý motor a do svojej posádky pribral ďalších zdatných valcistov.

Tu sa natískajú odpovede na otázky

Prečo? Načo? Pre koho? TREBIŠOV NAHLAS

Jednoducho preto, že takmer všetci tu chceme zostať žiť. Chceme, aby sme nemuseli z tohto mesta utekať vždy, keď sa budeme chcieť nadýchnuť čistého vzduchu. Chceme ten vzduch dýchať tu, kde ho dýchali naši

rodičia a starí rodičia. Chceme, aby sa tu narodili, žili a zomreli naše deti a ich deti. Má niekto právo nám v tom brániť? Brániť práve dnes, keď celý svet čoraz rýchlejšie ničí sám seba? Nie svet, ale ľudia. Pritom stačí, ak sa každý bude snažiť urobiť zdravým a čistým svoj život, svoje okolie. Ak to urobí každý pre seba, urobia to všetci pre všetkých!

Občianske združenie TREBIŠOV NAHLAS vzniklo najmä preto. Nie je to uzatvorená skupina ľudí. Je to živé združenie, ktorého členom sa môže stať každý, kto s jeho poslaním súhlasí a má záujem o verejný život v meste Trebišov a jeho okolí. Každý, kto nezabudol rozmyšľať, má svoj názor a keď treba, vie ho aj povedať.

Cieľom združenia je aktívne sa zúčastňovať aj iných projektov v meste, združovať a organizovať občanov, navrhovať riešenia problémov mesta, vytvárať vzájomné kontakty a spoluprácu, snažiť sa o priblíženie verejnej správy občanom a zvyšovať spoluúčasť občanov na riadení mesta.

Toto združenie má byť pôdou, kde ľudia vyjadria svoj názor na veci verejné, povedia alebo napíšu, čo sa im nepáči, čo treba zmeniť, ako to treba urobiť. Združenie nemá byť tieňovým voči vedeniu mesta, ale chce a bude sa pýtať. Na svoje otázky bude žiadať odpovede. V rámci zákona bude požadovať všetky informácie, ktoré môžu a majú byť verejnosti prístupné. Bude na to využívať všetky zákonné formy a spôsoby, aby mohlo svojich členov a sympatizantov s týmito informáciami oboznamovať.

Občianske združenie
TREBIŠOV NAHLAS

Obluda s menom NEZ Trebišov

Fakty, ktoré naháňajú strach

- Obrovský kolos tepelnej elektrárne (najväčšej na Slovensku) trvalo výrazne zmení panorámu mesta.
- 3 chladiace veže (výška cca 100 m, priemer cca 80 m) s priemerným odparom 825 t pary za hod. s teplotou 25 až 50 °C, komín s výškou 168 m.
- Množstvo vypustených znečisťujúcich látok: 11 116 t toxických plynov (SO₂, NO₂, CO), 5 025 174 t CO₂ a 337 t tuhých znečisťujúcich látok.
- Produkcia elektrárenského odpadu 575 000 t za rok (popol, popolček, vápenec, škvara, odpady z úpravy uhlia, z kotolne, z úpravne vody a ostatných prevádzok), v prepočte na 10 tonové nákladné autá je to 57 500 aut za rok, 157 nákladných aut za deň, 1 nákladné auto každých 9 minút vo dne aj v noci.
- Skládka uhlia pri elektrárni: kapacita 170 000 t uhlia, každý deň privezie uhlie 5 vlakových súprav po 27 päťdesiat tonových vagónov, čo je spolu 6 750 t.
- Skládka odpadov - vedľajších energetických produktov (VEP) v areáli NEZ s kapacitou cca 860 tis. m³, rozloha 5,5 ha, výška skládky 15 m. Externá skládka VEP je plánovaná cca 1,5 km severovýchodne od hranice areálu NEZ, rozloha cca 60 ha, kapacita na 40 rokov činnosti NEZ, výška skládky 15 m.

Ilustračné foto

- Zvýši sa hlukové zaťaženie a vibrácie z prevádzky NEZ, vznikajúce prevádzkou turbín, generátorov, čerpadiel, kompresorov, elektrických motorov, dopravníkov, z vedení a potrubí, ostatných strojných zariadení, z prevádzky skládok uhlia a odpadov, dopravný hluk z cestnej a železničnej dopravy.
- Zvýši sa zápach, prašnosť, terénne úpravy a zásahy do krajiny.

Ministerstvo súhlasí s elektrárnou v Trebišove

Ministerstvo životného prostredia vydalo záverečné stanovisko k posudzovaniu vplyvov Nového energetického zdroja (NEZ), resp. tepelnej elektrárne na životné prostredie. Elektrárňu s výkonom 885 MW má stáť v areáli bývalého cukrovaru v Trebišove. NEZ sa „odporúča“ napriek nesúhlasu občanov mesta, námietkam širokej verejnosti, odmietavému stanovisku mesta Trebišov, mnohých odborných inštitúcií ako aj susedného Maďarska. Mesto Trebišov a jeho občanov zarazil najmä spôsob, akým naložil s názorom verejnosti.

Rezort verzus názory iných

Verejné prerokovanie hodnotenia EIA opisuje rezort ako „emotívne, chaotické, fyzicky vyčerpávajúce a neodborné najmä vinou verejnosti.“ Má za to, že „odborná diskusia charakteristická pre takúto akciu sa vlastne nekonala. Neboli kladené otázky, prevládali invetívny a osočovanie, v lepších prípadoch podozrenia o neobjektívnosti údajov zo správy o hodnotení.“ V záverečnom stanovisku na adresu názoru verejnosti konštatuje: „Dotknutá obec a občania si stavbu neželajú“, resp. „prišli ešte raz demonštrovať svoj odpor prejavovaný v petícii bez toho, aby dali investorovi a riešiteľom projektu akúkoľvek šancu zámer obhájiť odborne.“ Súčasťou záverečného stanoviska je aj 20 negatívnych stanovísk obcí zemplínskeho regiónu, 10 stanovísk združení a firiem, okrem iného viacerých združení tokajských pestovateľov vín, Slovenskej ornitologickej spoločnosti, mesta Trebišov, Greenpeace a pod. či 88 negatívnych stanovísk občanov, vrátane občanov Maďarska. Z dotknutých orgánov sa proti postavil KSK, námietky má Obvodný úrad životného prostredia. CHKO Latorica a Krajský úrad životného prostredia v Košiciach označili umiestnenie investície za „nevhodné“.

Verdikt

Napriek tomu a viacerým sporným okolnostiam, ktoré investíciu sprevádzajú už od začiatku, rezort rozhodol v jej prospech. V závere hodnotenia konštatuje, že „v súlade s ustanoveniami zákona, pri ktorom sa zvažil stav využitia územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva, z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, na základe správy o hodnotení, výsledku verejného prerokovania, výsledku odborného posudku a konzultácií a za súčasného stavu poznania sa odporúča realizácia elektrárne.“

Čo bude nasledovať

Podľa platnej legislatívy po ukončení EIA nasleduje územné a stavebné konanie k NEZ, ku ktorému sa budú vyjadrovať účastníci a dotknuté orgány. Vydanie územného rozhodnutia (ak bude pozitívne), odštartuje proces stavebného konania. V jeho závere bude stavebné povolenie k výstavbe NEZ. Potom už nasleduje realizácia. Proces územného konania prebehne na úrovni Stavebného úradu v Trebišove.

Mesto robí kroky

Proti záverečnému stanovisku MŽP bude protestovať aj mesto Trebišov. Hovorca MsÚ Rastislav Petrovič priznáva, že od začiatku roka úrad kontaktujú znepokojení občania a pýtajú sa, ako bude postupovať. Hovorca mestského úradu Trebišov p. Petrovič pre KORZÁR uviedol, že stanovisko rezortu sa nepozdáva ani vedeniu MsÚ, najmä v „kontexte toho, ako bol dehonestovaný názor občanov mesta, ktorí sa postavili k umiestneniu elektrárne negatívne.“ Mesto využije všetky možnosti legislatívy a Ústavy SR, aby pri tejto investícii bol rešpektovaný postoj občanov a širokej verejnosti, ktorý je jednoznačne negatívny.“

Občania sa obrátia na Európsku komisiu

Petičný výbor proti umiestneniu elektrárne v intraviláne mesta stanovisko rezortu neprekvapilo. Medzičasom jeho signatári vytvorili Občianske združenie TREBIŠOV NAHLAS. Predsedu OZ Gejzu Goreho viac ako pozitívne stanovisko Ministerstva životného prostredia (MŽP) prekvapil spôsob, akým sa naložilo s názormi odporcov elektrárne, nielen odborných inštitúcií, ale najmä občanov:

„OZ podá námietku na Európsku komisiu s argumentom, že záverečné stanovisko dostatočne nezohľadňuje závažné skutočnosti súvisiace s chráneným územím. List so žiadosťou o pomoc pri presadení vôle občanov Trebišova bol zaslaný aj predsedovi vlády SR p. Róbertovi Ficovi. V snahe zabrániť umiestneniu tepelnej elektrárne v intraviláne mesta budú občania aj naďalej vyvíjať aktivity.“

(Zdroj: L.Vereščáková)

Stretnutie primátora s poslancami mesta

Dňa 8.1.2008 sa uskutočnilo stretnutie primátora mesta a poslancov mestského zastupiteľstva k otázke zaujatia stanoviska k navrhovanej tepelnej elektrárni na území mesta Trebišov. Toto stretnutie bolo vyvolané v dôsledku zverejnenia odporúčacieho záverečného stanoviska Ministerstva životného prostredia SR.

Na neverejnom stretnutí sa každý z poslancov vyjadril k danej téme. Podľa vyjadrení poslancov

z 23 prítomných vyjadrilo nesúhlas s realizáciou tohto projektu 22 poslancov.

Po skončení tohto stretnutia bolo na návrh poslancov MUDr. Kleščinskej a MUDr. Halapina umožnené vystúpenie zástupcom občianskeho združenia TREBIŠOV NAHLAS, ktorí poďakovali poslancom za ich jednotný nesúhlasný postoj a zároveň vyzvali predstaviteľov mesta, aby v najbližšom období prijali aj závažné opatrenia, ktoré

neumožnia umiestnenie tejto investície v meste. V krátkosti boli poslanci informovaní o tom, že občianske združenie bude naďalej vyvíjať svoje aktivity smerujúce k naplneniu požiadavky občanov mesta obsiahnutej v petícii proti umiestneniu NEZ Trebišov, ako aj o upovedomení predsedu vlády, Európskej komisie a médií o formálnosti celého doterajšieho procesu posudzovania tohto investičného zámeru.

Staňte sa členom občianskeho združenia TREBIŠOV NAHLAS

Vítaným členom združenia je každý dospelý občan Slovenskej republiky, ktorému nie sú ľahostajné veci verejné a súhlasí s cieľmi združenia uvedenými v stanovách. Ak ste pripravený pomôcť mestu Trebišov, staňte sa aj Vy členom združenia. V tomto združení sa od člena nežiada zviditeľňovanie proti vlastnej vôli. Často aj tichá podpora predstavuje významnú pomoc pre tých, ktorí kričia nahlas.

Stanovy združenia a prihlášku za člena si môžete vyžiadať na e-mailovej adrese oz@trebisovnahlas.sk, alebo na telefónnom čísle 0915948000. Doručíme Vám ju spôsobom podľa Vášho výberu a po vyplnení zabezpečíme jej predloženie združeniu.

Stanovy a prihláška sú k dispozícii aj na internetovej stránke www.trebisovnahlas.sk v časti Občianske združenie.

Ilustračné foto

www.trebisovnahlas.sk